

„Vloni jsme intenzivně řešili otázku zajištění primárního zdroje paliva,“

uveldl pro All for Power Ing. Petr Jeník, předseda představenstva Teplárna Otrokovice, a.s.

Petr Jeník (foto: Jan Karásek)
Vystudoval Strojní fakultu, ČVUT Praha (obor Tepelná a jaderná zařízení). V letech 1986 až 1993 působil ve firmě ŠKODA Praha jako strojní projektant a hlavní inženýr projektu (např. Elektrárna Pruněřov, Elektrárna Nováky). V letech 1993 až 2001 pracoval ve společnosti H&D Engineering (hlavní inženýr projektu např. Teplárna Plzeň a ECKG Kladno), od roku 1997 na pozici technického ředitele. V roce 2001 působil ve společnosti United Energy jako odborný ředitel pro techniku a provoz, od roku 2005 pak jako generální ředitel a předseda představenstva. V letech 2008 až 2011 zastával funkci předsedy představenstva Českého svazu zaměstnavatelů v energetice. V roce 2013 se stal předsedou představenstva Teplárny Otrokovice a.s.

školních zařízení. Nedávno jsme se dohodli s městem Napajedla, kde jsme převzali rozvody tepla a díky tomu došlo k poklesu ceny tepla pro domácnosti ve městě o více než 100 korun za gigajoul.

A jaká je vaše vlastní spotřeba elektrické energie?

Vlastní spotřeba činí cca 20 %, což je hodně. Proto se tím intenzivně zabýváme a řešení patří mezi naše priority. Začali jsme spolupracovat také s odborníky z VŠB-TU Ostrava, kteří připravují technologicko-ekonomickou analýzu možností snížení vlastní spotřeby. Nyní čekáme na výsledky a návrhy řešení. Sami jsme také podnikli další kroky, při generální opravě jsme instalovali například frekvenční měniče pro řízení pohonů ventilátorů dvou kotlů. Snažíme se motivovat zaměstnance provozu, aby přicházeli s vlastními návrhy na možné úspory.

Otrokovická teplárna spaluje hnědé uhlí, máte zajištěny jejich dodávky?

V loňském roce jsme velice intenzivně řešili, jak zajistit primární zdroje paliva. I kdyby se prolomily limity na hnědé uhlí, přesto dojde k propadu kapacit. Vždyť skřívková rypadla a bagry stojí na hranici povolené těžby. Navíc dovážíme hnědé uhlí z dolu vzdáleného 400 kilometrů a to se nám promítá negativně do nákladů. Proto chceme mít pracovány různé varianty zajištění palivového mixu. V současné době jako základní palivo spalujeme hnědé uhlí ze severu Čech, z lomu ČSA, a jako doplněk černé uhlí z OKD a KHW. Spoluspalujeme v poměru ¾ hnědé a ¼ černé uhlí.

I v dnešní době, kdy se to nevyplatí, spalujete spolu s uhlím také biomasu. Proč?

Opravdu se to nevyplatí, protože cena pelet je vyšší než uhlí a bez dotace, která by rozdíl vyrovnala, nemá smysl toto palivo spalovat. Z mně neznámých a nepochopitelných důvodů došlo v roce 2013 neočekávaně k tomu, že spoluspalování v konečném důsledku nevychází ekonomicky. Měli jsme u místních výrobců uzavřeny smlouvy na dodávky pelet, a pokud bychom je přestali odebírat úplně, tak je jisté, že zkrachují. Museli by rušit smlouvy se zemědělci, propustit své lidi, vrátit peletizační stroje a dotace, které získali od Evropské unie.... Proto jsme od spalování biomasy neustoupili, odebíráme zhruba 4 tisíce tun pelet a chápeme to také jako sounáležitost s regionem, ve kterém působíme. Jsme optimisté, třeba se podmínky časem zase změní.

V poslední době jste investovali do vašich výrobních technologií miliardu korun. Co je výsledkem?

Kotle K3 a K4 mají zcela nové tlakové celky a dalších 20 let mohou bezproblémově fungovat. Instalovali jsme i novou kondenzační odběrovou turbínu, která zklidnila a zefektivnila provoz a zlepšila ekonomiku provozu. Kotle budeme

Pohled na kotelnu teplárny

Zaznamenali jste pokles nebo růst poptávky po vašich produktech?

Naším největším odběratelem je úspěšná a prosperující firma, Continental Barum. Výrobce pneumatik se o svůj průmyslový areál dobře stará a plánuje jeho další rozvoj. Chystá se např. rozšíření výroby high-tech vysokorychlostních pneumatik. Jiná je situace v ostatních průmyslových zónách v okolí, kde zaznamenáváme pokles odběru průmyslové páry pro technologické procesy nebo stagnaci.

Je to tím, že firmy krachují nebo stěhují výrobu?

To je jeden z důvodů a dalším je skutečnost, že firmy kladou stále větší důraz na snižování nákladů a hledají také možné úspory u odběru tepla a elektrické energie. Například společnost Fatra Napajedla realizovala ve své výrobní technologii takové úpravy, které jim umožnily ušetřit potřebu

průmyslové páry. Pro nás to není dobrá zpráva, ale chápeme tyto kroky.

Pojďme tedy k číslům...

V loňském roce jsme dodali do sítě 1 830 terajoule tepla, přičemž 75 % dodávek představují prodeje průmyslovým podnikům. Zbývající část dodáváme do domácností a terciální sféry.

... a cena?

Cena tepla je odstupňována podle toho, jakou tlakovou úroveň technologické páry si zákazník objedná. Domácnostem dodáváme teplo za 439 korun bez DPH. Díky příznivé ceně se nám daří připojovat stále nové odběratele. Mezi Malenovicemi a Otrokovicemi vyrostlo velké množství supermarketů, kam dodáváme teplo, úspěšní jsme i v případě rodinných domků, městských nebo

Expediční sila na popílek a produkt odsíření

Kondenzační turbína

Kotel K4 má po modernizaci nové tlakové celky

muset doplnit o technologie denitrifikace, spolupracujeme na tom se specialisty z VŠB-TU Ostrava, a o systém odsíření. Obě tato zařízení nám umožní v přechodném období splnit všechna chystaná legislativní opatření a náklady budou představovat přibližně půl miliardy korun.

Chystáte se i na rekonstrukci třetího kotle?

Do rekonstrukce třetího kotle jsme se zatím nepustili, protože si musíme nejdříve ujasnit, co vlastně budeme spalovat. Možná se rozhodneme pro fluidní technologii, která by dokázala spalovat širší spektrum paliv – například i tuhá alternativní paliva na bázi komunálního odpadu. Konečné rozhodnutí padne v průběhu příštího roku.

Zmínili jste vysoké investice, které souvisí se splněním legislativy. Budou tyto investice stačit? Evropská unie chystá další regulaci.

Je to další typická aktivita úředníků z Bruselu. Přijdou s nějakým nápadem, ale neví, jaké následky to bude mít a potom situaci „řeší“ za pochodu. Jenže nálada je už jiná než před pár lety. Když německá automobilka BMW staví své závody v USA, protože tam jsou levnější energie, asi už to bylo hodně i na velmi disciplinované Němce, kteří především stojí za snahami o další snížení emisí CO₂ a ještě intenzivnější rozvoj OZE. Přitom dnešní velké energetické zdroje jsou velice dobře regulovány a ekologizovány. Další zpřísnění by životní prostředí zlepšilo jen minimálně za cenu enormních investic a nevyhnutelného zdražení energií. Evropa by se měla již zaměřit na jiný ekologický problém – třeba kamionovou dopravu.

Přesto zatím zelené myšlení v EU stále vítězí.

Už to není tak, jak to z médií vypadá. A co se stane, když majitelé tepláren prostě další zpřísnění neustojí? To prostě někomu odevzdají klíče, propustí zaměstnance, odejdou a nechají lidi v městech bez tepla? Evropská komisaři stále spoléhají na to, že provozovatelé prostě srazí boty patami k sobě a „nějak“ to prostě udělají. Ale myslím si, že v tomto směru se blíží nálady provozovatelů k limitě.

Odpůrci centrálního zásobování teplem jsou ale slyšet také docela hlasitě.

Jako v jiných oblastech lidského života, ani tady není věc černá nebo bílá. V oblasti centrálního zásobování tepla bychom měli přemýšlet, co je nejlepší pro životní prostředí. Chceme jít cestou tisíců neřízených lokálních zdrojů emisí nebo mít jeden velký s kontinuální kontrolou emisí 8760 hodin v roce? Evropská unie deklaruje podporu CZT a kombinované výroby elektřiny a tepla a my bychom se měli vydat stejnou cestou. Musíme si uvědomit, že decentralizovat systém lze snadno, ale centralizovat roztrášený systém lze v dnešních podmínkách jen velice těžko. Jsem jednoznačně pro CZT, zvláště pokud je výroba tepla kombinována s výrobou elektřiny. Produkce elektřiny z KVET není zanedbatelná, je to významný stabilizační prvek v síti.

Kouřové ventilátory

Odsiřovací reaktor

Parní sběra a parovod

Zastánci decentralizace argumentují tím, že zejména v letních měsících se nevyplatí velké teplárny provozovat, přitom teplo pro ohřev vody je potřeba.

To je silný argument, ale neplatí vždy a všude. V Otrokovicích dodáváme teplo domácnostem po celý rok, nemáme odstávku. Samozřejmě, kde k tomu nejsou technické podmínky, nemá smysl CZT prosazovat a na sílu tlačít.

Do teplárny v Otrokovicích jste vstoupili loňský rok? Jak zatím z této akvizice profitujete?

Tuto akvizici jsme připravovali několik let. Věděli jsme, že se nám investice nevrátí hned, ale hodláme být dlouholetým vlastníkem a provozovatelem teplárny.

Teplárnu jste kupovali, i když jste již naplno museli sledovat, že se nad velkými teplárnami trochu smráká a nemají to vůbec snadné.

Podnikání je o riziku, ale jsem optimista. Dobře fungující teplárna nemůže být prodělečná, teplo bude potřeba pořád. S legislativními opatřeními se vypořádáme.

Jaký je váš příspěvek na OZE?

Náš příspěvek na podporu Obnovitelných zdrojů elektrické energie činí cca 90 milionů korun ročně. V naší teplárně bychom za tuto částku mohli třeba urychlit modernizaci horkovodní sítě, investovat do kampaně mezi obyvateli tohoto regionu a informovat je, že napojení na CZT je pro kvalitní ovzduší výhodnější.

Nedaleko teplárny se nachází odkaliště. Ještě tam probíhají nějaké práce?

Odkaliště popílku v lokalitě Bělov, vzdálené 3 kilometry vzdušnou čarou od teplárny, je historickou záležitostí. Pod přísným dohledem orgánů

životního prostředí je nyní postupně rekultivováno. V roce 2020 po něm zbudě zelená, průběžně monitorovaná plocha.

Co bude s popílkem?

O popílek začíná být opět zájem a možná se za čas dočkáme toho, že budeme odkaliště těžit. Ze směsi popílku, strusky a produktů odsíření z naší polosuché vápencové metody vyrábíme produkt Otosan. Chceme zvýšit informovanost o jeho výhodném využití pro stavbu komunikací i zpevněných ploch. Pokud by o popílek zájem nebyl, můžeme zvážit jeho odvoz a zasypávání do dolů na severu Čech nebo do OKD.

Rozhovor vzniká na Seminářích energetiků na Jelenovské, kde jsou jedním z diskutovaných témat i emisní povolenky.

Kdo vymyslel tento systém, by zasloužil cenu za ekonomiku. Hlavně subjekty, které byly na začátku procesu, si na úkor většiny přišly na velké finance. Jde o jeden velký podvod. Proč si úředníci stále myslí, že Evropa může z globálního hlediska ovlivnit snížení CO₂? EU měla ještě nedávno podíl na emisích CO₂ 10 %, dnes je to cca 8 %, přestože investovala miliardy do snížení emisí. Hlavní zdroje jsou přece někde jinde a třeba výbuch jakékoliv sopky vypustí do ovzduší takové množství jako lidstvo za desetiletí. EU již delší dobu přeshlapuje na místě a neví, co dál. I po intervenci (backloadingu) zůstává stále v Evropě přebytek emisních povolenek a není o ně zájem. Systém drží při životě pouze politici a banky.

Jak hodnotíte letošní ročník konference, kterou pořádáte?

Je dobře, když spolu komunikují legislativci, ministerští úředníci, výrobci elektřiny a tepla a spotřebitelé, protože jak s oblibou říkám, všichni jsme odsouzeni spolu komunikovat, jinak zhyne. A proto pořádáme tuto konferenci.

Stanislav Cieslar

Speciální technologie

Zaměření firmy:

- Realizace technologických celků
- Realizace TZB – klimatizace a chlazení
- Servisní činnost v oblasti průmyslových čerpadel a míchadel
- Prodej průmyslových čerpadel a míchadel – zastoupení Scanpump, Scaba

Sídlo společnosti: Speciální technologie, s.r.o., U Staré elektrárny 1881/4, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava, telefon: +420 595 536 300, fax: +420 595 536 311
 Výroba: Speciální technologie, s.r.o., Průmyslová 1415/5, 735 35 Horní Suchá

www.spectech.cz

Dodavatel průmyslových armatur, potrubí a potrubních dílů pro klasickou a jadernou energetiku

Člen celosvětové sítě autorizovaných servisních center M.A.R.C. a G.T.C. společnosti GE Energy

Masoneilan

Consolidated

 PERSTA

- Regulační ventily Masoneilan®
- Vysokotlaké armatury Persta®
- Pojistné ventily Consolidated®
- Speciální vysokotlaké Zero Leakage armatury
- Autorizovaný servis průmyslových armatur a pohonů
- Spojovací potrubí

Moravia Systems a.s., člen skupiny KKG SE

www.moraviasystems.cz

Kancelář v Hodoníně: Plučárna 1, 695 01 Hodonín, tel. +420 518 344 111, fax +420 518 321 122, info@mtsystems.cz

Kancelář v Praze: Vinohradská 1511/230, 100 00 Praha 10, tel. +420 225 010 456, fax +420 225 010 444, intermos@intermos.cz